

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1- İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararının hangi durumlarda alınması gerekmektedir?

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin uygun eğitim kurumuna yerleştirilmesi sürecinde Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı alınması gerekmektedir. Bu kapsamda;

- Resmî bir okul veya kuruma ilk kez yapılacak yerleştirmede,
- Kademeler arası geçişlerde bir üst kademeye yapılacak yerleştirmede,
- Bulunduğu kademe içinde yeni düzenlenen Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda yapılan yönlendirmeye uygun eğitim ortamına yerleştirme de il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı alınması gerekmektedir.

2- Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezinde alan/dal açılışlarında okul ve il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?

➤ Okul Müdürlüklerinin Yapacakları İş ve İşlemler

- Okul müdürlükleri bünyesinde okutulan/okutulacak alan/dalların açılması/kapatılması amacıyla okul müdürlüğünce ;
 - a) Alan/dal açılışında A4 kağıdına çizilmiş okulun vaziyet planı ile açılması planlanan alan/dal için belirlenen mekanın plan/krokileri
 - b) Alan/dal açma / kapatma talebi konusunda gerekçe, sektör beklentileri ve ihtiyaç durumunu ifade eden raporu
 - c) Ek-1 alan/dal açma/kapatma formu doldurularak ilçe milli eğitim müdürlüklerine gönderilecektir.

➤ İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin Yapacakları İş ve İşlemler

- İlçe özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi “Okul alan/dal ihtiyaç durum raporunu” değerlendirerek bilgilerin, belgelerin ve evrakların uygunluğunu kontrol eder.
- İlçe milli eğitim müdürlükleri okuldan gelen alan/dal açma/kapatma talep yazı, eklerini ve uygunluk belirten raporunu İl Milli Eğitim Müdürlüklerine resmi yazı ile gönderir.
- İlçe özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi, okul tarafından gönderilen alan/dal açma talebinde herhangi bir eksiklik varsa tamamlanması ve düzeltilmesi için bir rapor düzenleyerek bu raporu okula resmi yazı ile iade eder.

➤ **İl Milli Eğitim Müdürlüklerinin Yapacakları İş ve İşlemler**

- İl milli eğitim müdürlüğü özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi ilçe milli eğitim müdürlüklerinden gelen alan/dal açma /kapatma talep ve ek evraklarını inceleyerek herhangi bir eksiklik olup olmadığı kontrol eder.
 - a) Herhangi bir olumsuzluk /eksiklik bulunması durumunda evrakı düzenlenmesi için ilçe milli eğitim müdürlüklerine iade eder.
 - b) Alan/dal açma/kapatma ile ilgili evraklarda herhangi bir olumsuzluk eksiklik bulunmaması durumunda il milli eğitim müdürlüğü mesleki ve teknik eğitim şubesine gönderir.
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü mesleki ve teknik eğitim şubesi alan/dal açma kapatma kararını il istihdam ve mesleki eğitim kuruluna sunar ve il istihdam ve mesleki eğitim kurulundan gelen kararı özel eğitim ve rehberlik şubesine gönderir.
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü alan/dal açılması/kapatılması talebi ile ilgili uygunluk yazısı ile birlikte alan/dal açma/kapatma ile ilgili bütün bilgi ve belgeleri “Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne” gönderir.

➤ **Bakanlık tarafından yapılacak İş ve İşlemler**

- İl milli eğitim müdürlüklerinden alan/dal açma/kapatma talep yazılarını ve eklerini inceler, değerlendirir, uygun bulunması halinde Bakanlık tarafından “Makam Olur’u” verilir ve alan/dal açılır /kapatılır. İlgili Bakanlık “Makam Olur’u” yazısı, İl milli eğitim müdürlüklerine gönderilir.
- Bakanlık tarafından “Makam Olur’u” alınan alan/dalların bilgisi e-Okul Yönetim Bilgi Sistemine işlenir. İşlem basamakları “Bakanlık MEM İşlemleri/Özel Eğitim Meslek Alanı Tanımlama” ekranından açılmak veya kapatılmak istenen alan/dalla ilişkin Makam Olur’u sayısı ve tarihi yazılıp kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.
- Bakanlık tarafından yapılan inceleme sonucunda herhangi bir eksiklik veya hatalı durum tespit edilirse alan/dal açma/kapatma talebi gerekçeli olarak reddedilerek il milli eğitim müdürlüklerine bildirilir.

3- Öğretim Programları değişikliği hangi kurum tarafından yapılmaktadır?

- Çerçeve öğretim programlarında değişiklik olması durumunda alan/dallara ilişkin değişiklikler Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

4 - Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezinde bulunan alan/dallarda ne kadar süre ile şube oluşmamişsa bu alan/dal kapatılır?

- Okulda var olan alan/dalda **2 yıl** şube oluşmaması durumunda valilik teklifi olup olmadığına bakılmaksızın söz konusu alan/dallar Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kapatılabilecektir.

5- Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin alan/dal bilgilerinin okul yönetimi tarafından e-Okul Yönetim Bilgi sistemine işlenmesi ile ilgili işlem basamakları nelerdir?

- e-Okul Ortaöğretim “Kurum İşlemleri/Bilgi Giriş İşlemleri/Özel Eğitim Alan Belirleme” ekranından öğrencilerin şubeleri ve öğrenim gördükleri alan/dal bilgileri seçilip kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.

6- Özel eğitim sınıfları ile özel eğitim okul/kurumlarında dersler kimler tarafından okutulmaktadır?

- Özel eğitim sınıfları ile özel eğitim okullarında dersler özel eğitim öğretmenleri ve alan öğretmenleri tarafından okutulmaktadır. Alan öğretmenleri tarafından okutulan derslere özel eğitim öğretmenleri dersin işleyişine destek vermek üzere katılır. Hangi derslerin alan öğretmenleri tarafından okutulacağı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile hükme bağlanmıştır.

7- Destek eğitim odasından kimler nasıl yararlanır?

- Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre tam zamanlı kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrencilerin destek eğitim odasında eğitim alması zorunludur. Destek eğitim odasındaki eğitim hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili iş ve işlemler ayrıntılı olarak “Destek Eğitim Odası Kılavuzunda” yer almaktadır. Ayrıntılı bilgi için linke tıklayınız.

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_08/03045051_destek_egitim_odasi_kilavuz.pdf

8- Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezlerine kimler kayıt yaptırabilir?

- İlköğretim programını tamamlayan ve ortaokul öğrenim belgesine sahip öğrencilerden, genel veya mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumda olan ve 23 yaşından gün almamış özel eğitim ihtiyacı olan bireyler özel eğitim mesleki eğitim merkezlerine kayıt yaptırabilir.

9- Özel eğitim sınıflarının açılması için il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?

- Özel eğitim sınıfları il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda milli eğitim müdürlükleri tarafından açılır.
- Özel eğitim sınıfı açılışında esas alınan özel eğitim hizmetleri kurul kararında; özel eğitim sınıfının açılacağı kademedeki, sınıfta uygulanacak öğretim programı ile hangi yetersizlik türünde olan öğrencilere eğitim verileceğine ilişkin hususlara yer verilmesi gerekmektedir.
- Milli eğitim müdürlüklerince yerleşim biriminde eğitim hizmeti veren mevcut özel eğitim sınıflarının kademesi, sınıflara kayıtlı olan öğrencilerin yetersizlik türü, sınıfların kapasitesinin azami sayıya ulaşmış olup olmadığı ile yerleşim yerinde bulunan özel eğitim okullarının öğrenci kapasiteleri de değerlendirilerek ihtiyaç olması halinde özel eğitim sınıfı açılması ile ilgili iş ve işlemler başlatılır.
- İl/ilçe milli eğitim müdürlükleri e-Okul Yönetim Bilgi Sisteminden “Şube İşlemleri/Şube Ekle” ekranından açılmak istenen sınıf ve şube seçilip kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.

10- Özel eğitim sınıflarının açılması için okul müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?

- e- Okul Yönetim Bilgi Sisteminde özel eğitim sınıfı açılması işlemi gerçekleştirilirken “Kurum İşlemleri/Okul Bilgileri/Öğretim Şekli/Şube Tipi Güncelle” ekranından özel eğitim şubelerinden ihtiyaç duyulan şube tipi işaretlenip kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.
- Özel eğitim sınıflarındaki eğitim hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili iş ve işlemler ayrıntılı olarak “Özel Eğitim Sınıfları Kılavuzunda” yer almakta olup bilgi için linke tıklayınız.

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_08/03045051_ozel_egitim_sinifi_kilavuzu.pdf

11- Görme veya işitme yetersizliği olan öğrenciler için hangi eğitim kademesinde özel eğitim sınıfı açılabilir?

- Sadece ilkokulda özel eğitim sınıfı açılır.

12- Ortaöğretim Kurumları bünyesinde özel eğitim sınıfı açılabilir mi?

- Sadece Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda özel eğitim programı uygulanan özel eğitim sınıfı açılabilir.

13- Hangi yetersizlik türüne sahip öğrenciler istekleri doğrultusunda yabancı dilden muaf tutulur?

- İşitme veya hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulurlar.

14- Ortaöğretim programı uygulanan okullardan özel eğitim mesleki eğitim merkezlerine, özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinden ortaöğretim programı uygulanan okullara geçişler nasıl yapılmaktadır?

- Ortaöğretim programı uygulanan okullardan özel eğitim mesleki eğitim merkezine her sınıf seviyesinden geçişi sağlanan öğrencilerin eğitimlerine 9 uncu sınıftan devam etmeleri sağlanır.
- Özel eğitim mesleki eğitim merkezine kayıtlı olan ve yaş itibariyle örgün ortaöğretim kurumlarına kayıt şartlarını taşıyan öğrencilerin her sınıf seviyesinden ortaöğretim programı uygulanan okullara geçişlerde eğitimlerine 9 uncu sınıftan devam etmeleri sağlanır.

15- Mahallen temin edilen binalarda özel eğitim okul/kurum açılış ve kapanışlarında il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından hazırlanacak standart evraklar nelerdir?

- **Okul/Kurum Açılışında Hazırlanacak Standart Evraklar**
 - Valiliklerce Yapılacak Teklif Yazısı
 - Valilik Olur'u
 - İlköğretim Müfettişlerince Hazırlanacak İnceleme Raporu ve Bina Tespit Raporu
 - Bina Krokisi ve Binanın İçinden ve Dışından Üç Yönden Çekilmiş Fotoğrafların Bulunduğu CD
 - Bina Tahsis Onayı/Geçici Kabul Tutanağı
 - İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurul Kararı
 - İl ve İlçe Bazında Okulöncesi-İlköğretim-Ortaöğretim Toplam Öğrenci Sayısı
 - Özel Eğitim İhtiyacı Olan Bireylerin Yaş ve Engel Türüne Göre Sayısı
 - Devlet Kurumları Modülü Bilgi Formu

➤ **Okul/Kurum Kapanışında Hazırlanacak Standart Evraklar**

- Valiliklerce Yapılacak Teklif Yazısı,
- Valilik Olur'u
- İlköğretim Müfettişlerince Hazırlanacak İnceleme Raporu ve Bina Tespit Raporu
- İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurul Kararı

16- Özel eğitim okul/kurum isim değişikliği ve taşınmasında il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından hazırlanacak standart evraklar nelerdir?

➤ **Okul/Kurum İsim Değişikliğinde Hazırlanacak Standart Evraklar**

- Valiliklerce yapılacak teklif yazısı
- Valilik Olur'u
- İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu Kararı

➤ **Okul/Kurum Taşınmasında Hazırlanacak Standart Evraklar**

- Valiliklerce yapılacak teklif yazısı
- Valilik Olur'u
- İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurul Kararı
- Devlet Kurumları Modülü Bilgi Form

17- Ortaöğretim Kurumlarına geçiş sürecinde yapılacak merkezi sınava özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden kimler başvurabilir?

- İlköğretim programını uygulayan bir özel eğitim sınıfında, özel eğitim ortaokullarında veya tam zamanlı kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranlarıyla birlikte resmi ve özel ortaokullarda eğitim alan öğrenciler merkezi sınava başvuru yapabilir.

18- Yükseköğretime Seçme ve Yerleştirme Sınavına (YKS) özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden kimler başvurabilir?

- Ortaöğretim kademesindeki eğitimini tam zamanlı kaynaştırma uygulamaları yoluyla veya Özel Eğitim Meslek Lisesinde tamamlayan öğrenciler bu sınava başvurabilir.
- Yükseköğretime Seçme ve Yerleştirme Sınavıyla ilgili iş ve işlemler ayrıntılı olarak “Yükseköğretim Kurumları Sınavı Kılavuzunda” yer almakta olup bilgi için linke tıklayınız.

<https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/EKPSS/BasvuruKilavuzu06022018.pdf>

19- Evde eğitim hizmetinden kimler yararlanabilir?

- En az dört ay süreyle örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanamayacak durumda olduğunu sağlık raporu ile belgelendiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için düzenlenecek Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı ile evde eğitim hizmetinden yararlanabilir.

20-Evde Eğitim Hizmetinden yararlanmak için hangi belgelerle başvuru yapılır?

- Bireyin en az dört ay süreyle örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanmasının mümkün olmadığı ya da yararlanması hâlinde olumsuz sonuçlar doğuracağını belirten sağlık raporu,
- Veli başvuru dilekçesi,
- Öğrenci belgesi ile müracaat yapılması gerekmektedir.
- Evde eğitim hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi ile ilgili iş ve işlemler ayrıntılı olarak “Evde Eğitim Hizmetleri Kılavuzunda” yer almakta olup ayrıntılı bilgi için linke tıklayınız.

http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_07/27060154_mebevde4.sra.pdf

21- Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okulöncesi eğitim dönemleri hangi yaş aralıklarını kapsamaktadır?

- 37-66 ay arasındaki özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için okul öncesi eğitim zorunludur.
- Bu çocuklar için okul öncesi eğitim dönemi Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu ile velisinin yazılı talebi doğrultusunda eylül ayı sonu esas alınarak 78 aya kadar uzatılabilir.
- e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden kaydı yapılan ve okul öncesi eğitim süresi uzatılan çocuklar velisinin yazılı talebi ve il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı ile uygun kuruma yerleştirilir.

22- Mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı okullarda kayıtlı olan öğrencilere evde eğitim hizmeti verilir mi?

- Sadece 9 uncu sınıfa kayıtlı olan öğrenciler için evde eğitim hizmeti verilebilmekte olup 10, 11, 12 inci sınıfa kayıtlı olan öğrencilerin diğer ortaöğretim kurumlarına nakil geçişi sağlandıktan sonra evde eğitim hizmeti verilir.

23- Hangi yetersizlik türüne sahip öğrenciler için gerekli görülen durumlarda sınıf seviyelerinin belirlenmesine (kademe yükseltme/sınıf yükseltme) yönelik işlem yapılabilmektedir?

- Özel eğitim uygulama merkezi ile bu okullarda takip edilen özel eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdüren orta-ağır zihinsel yetersizliği veya orta-ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler için sınıf ya da kademe yükseltmeye dair işlem yapılabilmektedir.

24- Özel eğitim uygulama merkezi ile bu okullarda takip edilen özel eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdüren öğrencilerin sınıf seviyelerinin belirlenmesi (kademe yükseltme/sınıf yükseltme) işlemleri hangi durumlarda yapılabilmektedir?

- Farklı sebeplerle okul veya sınıflardaki eğitimlerine geç başlayan ya da okul kaydı gerçekleşmiş ancak devamsızlık nedeniyle pasif durumdaki orta-ağır zihinsel yetersizliği veya orta-ağır düzeyde otizmi olan öğrencilerin sınıf seviyeleri belirlenebilmektedir.

25- Özel eğitim uygulama merkezi ve bu okullarda takip edilen özel eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdüren öğrencilerin gerekli görülen durumlarda kademe yükseltme işlemleri nasıl yapılmaktadır?

- Öğrencilerin örgün eğitim hizmetinden daha uzun süre yararlanmaları hususu yanında bu öğrencilerin yaş, gelişim özellikleri ile eğitim performanslarının değerlendirilmesi sonucunda öğrenci kayıtlarının uygun kademedeki sınıflara aktarılabilmesi ile ilgili işlemler; bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme biriminin görüşü ve rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunun kararı ile ilgili okul yönetimince başlatılması gerekmektedir.
- Kayıtlı buldukları kademedeki farklı bir kademeye geçişleri talep edilen öğrenciler ile ilgili işlemler Bakanlığımızca yürütülmektedir.
- Güncel Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda alınmış olan il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu yerleştirme kararının bir örneğinin gönderilmesi halinde konuya ilişkin değerlendirme Bakanlığımızca yapılarak sonuçlandırılacaktır.

26- Özel eğitim uygulama merkezi ve bu okullarda takip edilen özel eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdüren öğrencilerin gerekli görülen durumlarda aynı kademe içinde sınıf yükseltme işlemleri nasıl yapılmaktadır?

- Öğrenci kayıtlarının aynı kademe içinde üst sınıflara alınması ile ilgili iş ve işlemlerde sorumluluk il/ilçe milli eğitim müdürlüklerindedir.
- Sınıf değişikliği talepleri il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince "e-Okul Kurum İşlemleri/ Bilgi Giriş İşlemleri/ Sınıf Değişikliği Talep" ekranından yapılması gerekmektedir.